

Kopja listu Dr. Kubacza do pułk. Kochańskiego

o przebiegu audjencji Delegatów wiecu polskiego w Gdańsku dn. 28.II
20. u Sir Towera.

42285

Gdańsk dn. 9 kwietnia 1920.

Wielce Szanowny Panie Pułkowniku!

Komitet złożony z trzech panów został wydelegowany przez Naczelną Radę Ludową celem doręczenia mu rezolucji z wiecu dn. 28.III r.b. Do komitetu należeli pp. Dr. Panecki, adw. Langowski i ja. Pan Wysoki Komisarz Tower przyjął nas wprost niegrzecznie. Na mnie zwrócił szczególnie baczną uwagę, robiąc mi wyrzuty za rzekomy mój zwrot w mowie programowej, jakoby p. Tower był w Argentynie "Deutschfresser". Nic nie pomogły perswazje, że zwrotu w tej formie nie użyłem, że o jego stanowisku wobec Niemców w Argentynie przytoczył li tylko referaty prasy niemieckiej z Argentyny. Czuł się tym najwidoczniej nadzwyczajnie podrażnionym. Co do rezolucji samej, zażądał podania treści w krótkich słowach. Na rezolucję powziętą w sprawie morderstwa w Pszczółkach, szorstkim odpowiedział tonem, że to sprawa, którą załatwi osobiście z p. Biesiadeckim, i że nikt nie może wymagać, żeby on miał pertraktować z jakim zgromadzeniem ludowym. Sprawie wyborów przyznał pewną niedokładność, która ~~xxxxxxx~~ mianowicie: że mogą Niemcy korzystać z prawa wyborczego, którzy na mocy potencji nawet obywatelami w.m. Gdańska nigdy nie pozostaną. Tymczasowo nie widzi sposobu, żeby temu zapobiedz, a ekwiwalent przez Polaków żądany wydaje mu się zadaleko idącym. Mi to te poda go do Generalnego Sekretarjatu Ligi Narodów w Paryżu.

Wczoraj odebrałem listowną wiadomość, że w myśl przyrzeczenia mi danego rezolucję tę wysłał do Paryża.

W kwestji "Sicherheitswehr" nie poruszył wogóle. Poprosił o nadesłanie mu rezolucji w języku niemieckim, albo angielskim, gdyż polskim nie włada językiem. Przem odrzucił rez

zolucję na stole leżącą, w języku polskim pisaną gestem lekceważenia na bok.

Oto przebieg audjencji u p. Towera. Ponieważ Szanowny Pan Pułkownik okazał zainteresowanie w tej sprawie, dlatego pozwalam sobie w streszczeniu przedłożyć.

z uszanowaniem

( ) Dr. Kubacz.

L. p. opis:
Mielniński

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSAWA

L. Dz. 4228₃ dnia 24^{ku} 1920 r.
załącz. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York